

Juryrapport Excellente Scholen 2015
Stedelijk Gymnasium Leiden, (Locatie Socrates en
Locatie Athena), Leiden

Schoolrapport Excellente Scholen 2015 (vo)
20DP-0 en 30 GD-0 Stedelijk Gymnasium Leiden (vwo)
Leiden

Contactgegevens

Naam contactpersoon	Dhr. MMA (Matt) de Weert
Telefoonnummer	(071) 512 13 65
Emailadres	m.m.a.deweert@hotmail.com

1. Motivatie van de school om zich kandidaat te stellen

De school presteert geruime tijd uitstekend voor alle leerlingen (ook kinderen uit zwakkere milieus) en biedt een uitgebreid programma aan voor leerlingen die zich onderscheiden in begaafdheid, talent en belangstelling.

Naast de locatie Athena (BRIN-nummer 20DP-0) heeft het Stedelijk Gymnasium de locatie Socrates (BRIN-numer 30GD) aangemeld.

2. Excellentieprofiel van de school

2.1 Beschrijving excellentieprofiel

In haar aanmelding beschrijft het Stedelijk Gymnasium Leiden het excellentieprofiel, de relatie met de algemene aanpak en de doelen die ze met het excellentiebeleid beoogt, als volgt.

Het excellentieprofiel van de school

- Aandacht voor leerlingen die extra uitdaging nodig hebben;
- aandacht voor leerlingen die extra steun nodig hebben in hulplessen.

Motto: alle leerlingen excellent!

Relatie van het profiel met de algemene aanpak door de school

Besef van hoog excellent niveau wordt gevoeld in elke actie op school die met leren te maken heeft. Alle lessen en vooral toetsen zijn van zodanig niveau dat leerlingen die het halen ook het predicaat excellent verdienen.

Doelen die de school met het excellentieprofiel beoogt

- Voorkomen van onderpresterende leerlingen, zowel nu als in het vervolgonderwijs;
- een gymnasium dat in samenstelling een afspiegeling is van de maatschappij.

Doelgroep

Alle leerlingen, maar vooral de leerlingen die aan de bovenkant of aan de onderkant opvallen in prestaties!

2.2 Beschrijving aanpak, resultaten, borging en evaluatie

Over aanpak, resultaten, borging en evaluatie van het excellentieprofiel schrijft de school het volgende in haar aanmelding.

Gehanteerde aanpak

Er wordt steeds meer ervaring opgedaan in spitsklas, huiskamerproject, steunlessen en met plusklassers, die overgedragen worden naar andere lessen.

Wijze waarop doelen worden gerealiseerd

In de aanmelding heeft de school hierover niets aangegeven.

Mate waarin doelen zijn gerealiseerd

Leerlingen: aantal leerlingen dat deelneemt aan plusklassen is groeiende. De steunlessen krijgen steeds meer een duidelijke structuur.

Borging

Verantwoordelijkheid: ligt bij directie, de acht leerjaarcoördinatoren en de twee zorgcoördinatoren. Er is een specifieke taak voor de coördinator plusklassen.

Evaluatie

Door enquêtes onder betrokken leerlingen.

2.3 Ontwikkeling van het excellentieprofiel

De school noemt in haar aanmelding de volgende plannen voor de verdere ontwikkeling van het excellentieprofiel.

Honoursprogramma van de Stichting Zelfstandig Gymnasia. Nu erg veel energie gericht op het zo gelijk mogelijk behandelen van op zich ongelijke leerlingen. Toekomst: meer eigen leerwegen.

2.4 Erkenning

In haar aanmelding beschrijft de school de volgende voorbeelden waaruit blijkt dat het profiel van de school wordt erkend.

Erkenning binnen de eigen omgeving

Interne erkenning door presentatieavonden aan ouders en docenten.

Erkenning van buiten de school

Ouders. Verder is er een samenwerking met Leidse scholen. We stimuleren contacten met universiteiten.

Bevindingen van de Jury Excellente Scholen ten aanzien van het excellentieprofiel

De school is op 27 oktober 2015 bezocht door twee leden van de Jury Excellente Scholen. Hieronder beschrijven zij hun bevindingen met betrekking tot het excellentieprofiel van de school.

Het excellentieprofiel van de school

De school heeft een helder en voor de school relevant excellentieprofiel.

De school voert als motto 'alle leerlingen excellent' en wil dat vormgeven door aandacht voor leerlingen die extra uitdaging nodig hebben en voor leerlingen die extra steun nodig hebben. Daarmee wil de school het excellentieprofiel zo breed mogelijk neerzetten, zodat elke leerling kan deelnemen aan het gymnasium. De school is op zoek gegaan naar scholen met leerlingen die mogelijk ook naar een gymnasium kunnen. Bestaat er bij aanmelding twijfel over een leerling, dan voert de school een aanmeldingsgesprek en wordt via toetsen gekeken wat zijn/haar mogelijkheden zijn. De schoolleiding heeft als doel de verbetering te zoeken in de organisatie, om het excellentieprofiel scherper neer te zetten. Het nieuwe schoolplan van 2015-2019 met als titel 'Wortels en Vleugels' heeft als uitgangspunt talentontwikkeling bij alle leerlingen. Om dat doel te bereiken, is volgens de school meer structuur nodig om het verband aan te geven tussen de verschillende plannen die vanuit de secties georganiseerd worden.

De jury ziet dat de school een helder en voor de school relevant excellentieprofiel heeft.

Aanpak, resultaten, borging en evaluatie

De school heeft een weloverwogen aanpak met betrekking tot het excellentieprofiel.

De school biedt veel trajecten voor leerlingen die extra uitdaging nodig hebben. De jury ziet een Pre-University College, een programma aan de Universiteit Leiden, Lemun, waarbij de leerlingen de VN naspelen, een plusklas Nederlands om een middeleeuwse tekst te vertalen, een plusklas Latijn om van de dode taal meer een levende taal te maken, een PreGymnasiumCollege om leerlingen

vanuit het primair onderwijs kennis te laten maken met het gymnasium, waarbij de huidige leerlingen van het gymnasium de leerlingen in het basisonderwijs begeleiden, en een leerlingenbestuur. Maar ook trajecten die dienen voor extra ondersteuning zoals een huiskamerproject waar je leert huiswerk te maken, een maatjesproject waarbij een leerling van de school wordt gekoppeld aan een leerling van een school in een problematische wijk, de Teacher Assistant, waarbij bovenbouwleerlingen bijles geven aan onderbouwleerlingen, de spitsklas waarbij leerlingen van allochtone ouders uit groep 8 kennis maken met de school om zo de overgang naar het gymnasium te bevorderen, en een hulpmentor.

Bij al deze activiteiten krijgen de leerlingen een certificaat dat als een pre kan dienen bij de aanmelding op een universiteit.

Daarmee wil de school bereiken dat de leerlingen die vanuit een zo breed mogelijke laag van de samenleving komen, gevormd worden tot zelfstandige, kritische leerlingen.

Om deze doelen te bereiken, streeft de school naar het geven van een excellente les. Voor die les heeft de school kijkwijzers die gebruikt worden bij de functioneringsgesprekken. De directie bezoekt veel lessen en heeft op deze wijze oog voor de kwaliteit. Ook leerlingen worden bevroegd over de kwaliteit van de lessen aan de hand van enquêtes.

De jury ziet een weloverwogen aanpak in de school met betrekking tot het excellentieprofiel.

De ontwikkeling van het excellentieprofiel

De school heeft concrete plannen om het excellentieprofiel verder te ontwikkelen.

Met het nieuwe schoolplan 2015-2019 heeft de school concrete plannen om het excellentieprofiel verder te ontwikkelen. In de nieuwe plannen is er aandacht om de buitencurriculaire activiteiten, die meer vakoverstijgend aangeboden moeten worden, te verbinden met het curriculum. Daarnaast heeft de school een academie gevormd voor de docenten om vakoverstijgende activiteiten te ontwikkelen, om activerende didactiek te stimuleren en collegiale consultatie op te zetten. De docenten regelen in de academie hun eigen professionele ontwikkeling. De school wil vernieuwingen op het gebied van lesvormen, zoals de samenwerking tussen Duits en geschiedenis, waarbij vakoverstijgend gewerkt wordt.

Het nieuwe schoolplan moet de nieuwe praktijk in gang brengen, waarbij de directie het vooral praktisch wil aanpakken.

Erkenning excellentieprofiel

Het excellentieprofiel van de school wordt zowel intern als extern erkend.

Uit de rondgang door de school en de gesprekken met de medewerkers en de leerlingen blijkt de interne erkenning van het excellentieprofiel. De leerlingen zijn trots op hun school en op de vele mogelijkheden die de school biedt. Een mooi compliment van een leerling aan de school waaruit blijkt dat de school erkend wordt op het excellentieprofiel: "Ik merk op deze school niet dat ik een leerling ben met een andere afkomst".

Ook de medewerkers praten met trots over hun school. Ze typeren de school met een heel open sfeer die naar buiten georiënteerd is. "Op deze school wordt verwacht dat je ook iets extra's doet naast het lesgeven. We streven als school naar kwaliteit, en de hoge werkdruk creëren we zelf."

De jury heeft diverse referenten gevraagd of zij het excellentieprofiel van het Stedelijk Gymnasium Leiden herkennen en de algemene onderwijskwaliteit onderschrijven. De referenten omschrijven de school als excellent. Tevens hebben de referenten de indruk dat de school haar kennis en ervaring deelt met derden.

Duurzaamheid excellentieprofiel

Het excellentieprofiel van de school is toekomstbestendig.

De school heeft een heldere keuze gemaakt met het excellentieprofiel. Er is sprake van een lerende organisatie met een warm en duidelijk schoolklimaat. Er zijn concrete plannen om het profiel kwalitatief te versterken.

Het excellentieprofiel is naar de mening van de jury voldoende toekomstbestendig.

3. Onderwijskwaliteit

3.1 Resultaten

In haar aanmelding geeft het Stedelijk Gymnasium Leiden de volgende toelichting bij haar resultaten.

De resultaten zijn overal boven de norm; met name de resultaten in de bovenbouw zijn zeer goed, vooral de doorstroom van klas 3 naar klas 6.

Onderwijsresultaten

In haar aanmelding noemt de school de volgende gebieden waarop ze zeer goede resultaten heeft geboekt.

- Doorstroom bovenbouw;
- eindexamenresultaten;
- (schoolbreed) deelname aan extra activiteiten buiten het curriculum (onder andere Lemun);
- zeer groot aantal leerlingen in bovenbouw heeft meer dan één keuzevak in vakkenpakket.

Context waarbinnen de school werkt

De school beschrijft in haar aanmelding geen specifieke omstandigheden waarbinnen ze haar werk doet.

3.2 Onderwijsproces

Over aanbod, zicht op ontwikkeling, didactisch handelen en ondersteuning schrijft de school het volgende in haar aanmelding.

Aanbod

Eigen oordeel aanbod: **Goed**

Het niveau gaat soms boven eindexamenniveau uit; leerlingen kiezen meer extra vakken. Aanbod van taal en rekenen goed, maar ook aanbod bij moderne vreemde talen voor hoger niveau: Cambridge Advanced English (CAE), DELF scolaire, Goethe. Doorstroom naar universiteit en ander vervolgonderwijs prima. Door internationaliseringsprojecten, diverse MUN's (Model United Nations), maatschappelijke stages en debatwedstrijden wordt een goede bijdrage geleverd aan de basiswaarden van de democratische rechtsstaat.

Daarnaast wordt samenwerking met de universiteiten bevorderd: grote deelname Pre-University College, LAPP-Top, Science4U, lezingen van universitaire docenten. Hiermee willen we hoger komen dan met een gemiddeld curriculum.

Zicht op ontwikkeling

Eigen oordeel zicht op ontwikkeling: **Voldoende**

Elke leerperiode van circa tien weken wordt voor alle leerjaren afgesloten met een genormeerde en voor de gehele jaarlaag uniforme toets, waardoor informatie ontstaat die gebruikt wordt om leerlingen die stagneren, te helpen en het aanbod te evalueren en eventueel snel aan te passen.

Didactisch handelen

Eigen oordeel didactisch handelen: **Voldoende**

De lessen zijn goed gepland en didactisch in orde.

Differentiatie op basis van inschatting van de behoeften van leerlingen is nog niet standaard.

Ondersteuning

Eigen oordeel ondersteuning: **Goed**

- In samenhang met externe instanties binnen het samenwerkingsverband en onder leiding van het zorgcoördinator is zorg voor leerlingen met extra ondersteuningsbehoefte uitstekend geregeld.
- Extra ondersteuning voor bepaalde leerlingen begint in groep 8 direct na de aanmelding door plaatsing van de leerling in de spitsklas.

- Aan klassen 1 en 2 worden steunlessen aangeboden op het gebied van studievvaardigheden, weerbaarheid en vakinhoud.
- Voor alle leerjaren geldt dat gebruik van de 'huiskamer' mogelijk is indien omstandigheden thuis dusdanig zijn dat een ontspannen en/of rustige werkomgeving niet mogelijk is/zijn. Ook is er een tutor aanwezig voor deze huiswerkbegeleiding.
- Geselecteerde leerlingen van klas 5 geven 'bijles' aan de leerlingen van de onderbouw in alle vakken; daarnaast zijn er gammatutoren, dat wil zeggen goede leerlingen die (opgeleid door de sectie geschiedenis) andere leerlingen kunnen helpen bij het leren lezen/analyseren van teksten, vragen en dergelijke.
- Voor klas 5/6 zijn er extra bijlessen wiskunde van onze vakdocenten mogelijk.

3.3 Schoolklimaat en veiligheid

In haar aanmelding merkt de school het volgende op over het klimaat en de veiligheid op school.

Schoolklimaat

Eigen oordeel schoolklimaat: **Goed**

Leerlingenenquêtes geven aan dat leerlingen zeer tevreden zijn over het schoolklimaat. Er zijn heel veel activiteiten waardoor leerlingen zich betrokken voelen bij de school, zoals de Kerstactie, regelmatig terugkerende culturele activiteiten van de leerlingenvereniging, sportactiviteiten, schoolfeesten, schoolkrant.

Veiligheid

Eigen oordeel veiligheid: **Goed**

De school wordt als zeer veilig ervaren. Op verstoringen van het veilige klimaat kan daarom snel worden gereageerd.

Via de normale periodieke tevredenheidsonderzoeken in klas 1 (tweemaal per jaar) en 3-6 krijgen wij informatie van ouders en leerlingen.

Gebruikt(e) instrument(en) en resultaat

In de aanmelding geeft de school geen toelichting over gebruikt(e) instrument(en) en resultaat.

3.4 Kwaliteitszorg en ambitie

In de aanmelding geeft de school de volgende toelichtingen over evaluatie en verbetering en de kwaliteitscultuur op de school.

Evaluatie en verbetering

Eigen oordeel evaluatie en verbetering: **Voldoende**

- De school is zeer succesvol in resultaten en beleving van veiligheid en dergelijke. Dat heeft als gevolg dat veel activiteiten gericht zijn op behoud van deze constellatie. De school is daarom geen voorloper op het gebied van innovatie. De beleidscyclus is te vinden in het schoolplan, activiteitenplan en zelfevaluatie.
- Een actieve leerlingenraad, regelmatige bijeenkomsten met klassenvertegenwoordigers, klassenouders (twee per klas) en een ouderraad zorgen voor permanent monitoren van ons beleid en de resultaten daarvan.

Tevredenheidsonderzoeken (zoals opgegeven in de aanmelding)

	Afname	Jaar	Aantal	Gemiddelde	Landelijke
	afname		respondenten	van de school	benchmark
Medewerkertevredenheid	Ja	2014	110	7,34	6,72
Oudertevredenheid	Ja	2014	146	7,94	7,13
Leerlingtevredenheid	Ja	2014	114	7,67	6,73

Kwaliteitscultuur

Eigen oordeel kwaliteitscultuur: **Goed**

Kwaliteitscultuur sterk gestuurd vanuit secties. Er is geen urgentie voor een gezamenlijke aanpak voor verbetering, omdat de resultaten erg goed zijn. Secties werken nauw samen bij een aantal projecten (onder andere internationalisering). De academie (nascholingsbeleid van het Stedelijk Gymnasium) stimuleert vakoverstijgend samenwerken; secties zijn continu op zoek naar projecten om meer te kunnen bieden dan het leerboek of de digitale leergang. De schoolleiding heeft regelmatig gesprekken met secties over lopende zaken, beleidszaken, opvallende resultaten et cetera.

Opvallende resultaten worden besproken, individueel of in sectieverband, al dan niet op initiatief van de schoolleiding.

Bevindingen van de Jury Excellente Scholen ten aanzien van de algemene onderwijskwaliteit

Toelichting werkwijze jury

Bij het onderzoek naar de algemene onderwijskwaliteit worden de volgende aspecten betrokken: resultaten, onderwijsproces, schoolklimaat en veiligheid, en kwaliteitszorg en ambitie.

Scholen hebben zichzelf beoordeeld op basis van een aantal kwaliteitsstandaarden. De kwaliteitsstandaarden behorend bij onderwijsproces, schoolklimaat en veiligheid, en kwaliteitszorg en ambitie zijn met toelichting opgenomen in de bijlage van het juryrapport. Het eigen oordeel van de school is opgenomen in hoofdstuk 3 van dit rapport.

De jury voert geen eigen onderzoek uit naar de kwaliteit van deze standaarden. Wel toetst zij of in haar onderzoek naar het excellentieprofiel contra-indicaties naar voren komen die tot een oordeel leiden dat afwijkt van het eigen oordeel van de school.

Tijdens het schoolbezoek is de jury gekomen tot de volgende bevindingen ten aanzien van de algemene onderwijskwaliteit van de school.

Resultaten

Eindresultaten verplicht curriculum: de leerlingen behalen cognitieve leerresultaten in examenvakken en resultaten in door- en uitstroom die gezien kenmerken en beginniveau van de leerlingen ten minste in overstemming zijn met wat van een goede school verwacht mag worden.

Het Stedelijk Gymnasium Leiden kent twee locaties, Athena en Socrates. Beide leveren al vele jaren heel mooie resultaten. Alleen het rendement onderbouw is al vele jaren middelmatig. Het verschil tussen CE en SE schommelt rond de 0,25, voldoende prestatie maar niet uitzonderlijk. In 2015 wordt dit verschil kleiner. Bijna alle vakken scoren een bolletje 5. Een minpuntje is bij Latijn en Grieks aan te wijzen, maar ook daar is de weg naar boven weer gevonden.

Het Stedelijk Gymnasium Leiden heeft de opbrengsten die van een goede school verwacht mogen worden.

Resultaten niet verplicht curriculum: de school kan op andere gebieden dan het verplichte curriculum het bereikte niveau zichtbaar maken.

Met het grote aanbod van allerlei projecten buiten het verplichte curriculum, waarin leerlingen vaardigheden kunnen ontwikkelen die minder bij de reguliere lessen aan bod komen, maakt de school het bereikte niveau zichtbaar op het niet verplichte curriculum. De deelname aan een project en een succesvolle afsluiting ervan worden gehonoreerd met een testimonium. Van de 245 eindexamenkandidaten hebben maar liefst 195 een dergelijk document bij het verlaten van de school.

Onderwijsproces

Aanbod: het aanbod bereidt de leerlingen voor op vervolgonderwijs en samenleving.

De jury heeft in haar onderzoek geen contra-indicaties aangetroffen voor het eigen oordeel van de school. De leerlingen van deze school kiezen massaal voor een academische vervolgopleiding. Het

onderwijsklimaat is erop gericht de leerlingen daarop maximaal voor te bereiden. In de school is duidelijk doorgedrongen dat niet alleen een mooi diploma toegang geeft tot een gewenste vervolgopleiding. Het testimonium is daarvoor een mooie aanvulling op het diploma. Onder eigen verantwoordelijkheid van de leerlingen is er een robuust georganiseerde leerlingenvereniging die het best te vergelijken is met een universitaire studentenvereniging. Jaarlijks organiseren leerlingen een internationale conferentie onder de titel Lemun op de school. Ook het Pre-University College in samenwerking met de Universiteit Leiden geeft getalenteerde leerlingen een kans op toegang tot de vervolgopleiding.

Zicht op ontwikkeling: de leraren volgen en analyseren de ontwikkeling van alle leerlingen met als doel het onderwijs voor hen vorm te geven.

De jury heeft in haar onderzoek geen contra-indicaties aangetroffen voor het eigen oordeel van de school. Het Stedelijk Gymnasium Leiden heeft hoge ambities. Iedere leerling moet bij zichzelf het onderste uit de kan kunnen halen. De school maakt het zichzelf niet makkelijk. In haar beleid heeft ze als doelstelling geformuleerd ook leerlingen op te nemen die niet uit het traditionele academische milieu komen en met iets mindere Citoscores. De school heeft zeer mooie projecten opgezet om deze leerlingen een zachte landing in de school te geven.

De school heeft in aanvulling op de aansluiting van po naar vo een basisondersteuning voor de leerlingen opgezet. Het zijn preventieve en licht curatieve interventies die ze binnen de structuur van de onderwijsondersteuning uitvoert. Deze structuur is gebaseerd op een strak georganiseerd monitoringsysteem in de onderbouw. Het mentoraat is daarbij de basis. Er is een strak mentoraat georganiseerd met een duidelijke driehoeksstructuur van leerling-ouder-mentor, gekoppeld aan een monitoring van de resultaten die de leerling behaalt.

Leerlingen die meer aankunnen dan het basisaanbod van de school, worden uitgedaagd aan de extra activiteiten deel te nemen. Leerlingen die minder presteren, worden met ondersteuning vanuit het mentoraat en via steunlessen geholpen.

In de bovenbouw is ook zeker aandacht voor leerlingen die met enige moeite naar hun examen op weg zijn. Persoonlijke aandacht is misschien wel het huismerk van de school.

Didactisch handelen: het didactisch handelen van de leraren stelt de leerlingen in staat tot leren en ontwikkeling.

De jury heeft in haar onderzoek geen contra-indicaties aangetroffen voor het eigen oordeel van de school. De jury heeft geen ander oordeel dan de inspectie formuleert in haar rapport van 18 juni 2015. Er is een enorme dynamiek in de school. Iedereen wil beter worden. De jury ziet wel dat de school worstelt met haar verdere ontwikkeling, maar dat betekent zeker niet dat ze stilstaat. Integendeel, er zijn enkel mensen te vinden die geïnspireerd zijn om verder te gaan. Voor de leraren zijn de leerlingen hun motor om daaraan te werken. Daarom verwacht de jury dat dit proces niet stil zal vallen.

Ondersteuning: leerlingen die dat nodig hebben, ontvangen extra aanbod en ondersteuning.

De jury heeft in haar onderzoek geen contra-indicaties aangetroffen voor het eigen oordeel van de school. De school heeft de extra ondersteuning voor leerlingen die dat nodig hebben, structureel en goed georganiseerd. Er wordt gewerkt met een ontwikkelingsperspectief (OPP) voor leerlingen die dat nodig hebben. Op basis daarvan kijkt de school of er intern een arrangement opgesteld kan worden. Als dat niet mogelijk is, roept ze hulp van buiten in. Dit alles in nauw overleg met de ouders.

Schoolklimaat en veiligheid

Schoolklimaat: de school kent een ambitieus en stimulerend klimaat.

De jury heeft in haar onderzoek geen contra-indicaties aangetroffen voor het eigen oordeel van de school. De lat ligt voor iedereen heel hoog in de school. De school streeft naar een hoog rendement binnen het verplichte curriculum en realiseert dit over vele jaren. Er zijn veel activiteiten buiten het vaste curriculum, zoals internationale uitwisselingen, debatwedstrijden en allerlei olympiades. De leerlingen weten dit ook hogelijk te waarderen. De ambitie om goed te presteren vindt de jury ook

terug bij de docenten. Door zelf maximaal te presteren, stellen zij hun werk in dienst van de leerlingen opdat die het maximale eruit te halen.

Veiligheid: schoolleiding en leraren waarborgen een veilige, respectvolle en betrokken omgeving voor leerlingen en leraren.

De jury heeft in haar onderzoek geen contra-indicaties aangetroffen voor het eigen oordeel van de school. Een goede indicator voor de wijze waarop leerlingen, ouders en docenten de sfeer op school ervaren, zijn de gegevens uit de tevredenheidsmonitor. Allereerst merkt de jury op dat deze gegevens op een zorgvuldige manier en zeer frequent verzameld worden. In het domein schoolklimaat scoort de school (Athena) een vol punt hoger dan het gemiddelde in het land. Zij staat op plaats 4. Ook de ouders zijn zeer tevreden. Opvallend is ook dat de tevredenheid toeneemt naarmate de leerlingen langer op school verblijven. De zesdeklassers geven de school over het geheel genomen een 8,3 en scoren daarmee een derde plaats in het land.

De medewerkers scoren ook over de hele linie steeds boven het landelijk gemiddelde. Vooral de activiteiten buiten het verplichte rooster zijn voor hen een bron van motivatie.

Kwaliteitszorg en ambitie

Evaluatie en verbetering: de school heeft vanuit haar maatschappelijke opdracht ambities en doelen geformuleerd, evalueert regelmatig de realisatie en verbetert op basis daarvan systematisch haar onderwijs.

De jury heeft in haar onderzoek geen contra-indicaties aangetroffen voor het eigen oordeel van de school. Het Stedelijk Gymnasium Leiden heeft onlangs een nieuw schoolplan vastgesteld voor de jaren 2015-2019, met als titel 'Wortels en Vleugels'. Wortels verwijst naar de traditie waarin de school staat, maar ook de grote aandacht voor de borging van de kwaliteit. Door systematisch cyclisch te werken (PDCA) zoekt de school steeds weer waar het beter kan en/of moet. De school schroomt niet zowel de sterke punten van de school als de ontwikkelpunten te benoemen. Het woord 'Vleugels' getuigt van het besef dat de leerlingen van nu opgeleid worden voor de wereld van nu. Zeker in de buitencurriculaire activiteiten staan de 21^e-eeuwse vaardigheden zeer centraal. De benoeming van een conrector die zich eerst en vooral met de ontwikkeling van het onderwijsbeleid bemoeit, getuigt van moed om op dit terrein verdere stappen te zetten. Om goede resultaten te bereiken, wil de school excellente toetsen. Ze hanteert uniforme toetsen. De kwaliteit van de toetsen is de verantwoordelijkheid van de secties. De leerjaarcoördinatoren bewaken de kwaliteit. Een stelregel van de school is dat het nooit mag voorkomen dat twee derde van een klas een onvoldoende behaalt. Gebeurt dit wel, dan volgt een gesprek met de docent.

Kwaliteitscultuur: de school kent een professionele kwaliteitscultuur en functioneert transparant en integer.

De jury heeft in haar onderzoek geen contra-indicaties aangetroffen voor het eigen oordeel van de school. De jury neemt bij de directie en de docenten een hoge urgentie waar om kwalitatief hoogstaand werk te leveren. Deze zorg is erop gericht om, zoals verwoord in het schoolplan, kwaliteiten van het leerproces en de leeromgeving zichtbaar te maken en waar mogelijk te verbeteren. De school is een permanent lerende organisatie waar continu aan de kwaliteit van het onderwijs gewerkt wordt. Systematisch worden de verschillende geledingen bevraagd over hun kijk op de stand van zaken in de school. De school heeft als uitgangspunt dat een goede docent de kern van de kwaliteit is en ze stelt het monitoren van de kwaliteit in het integraal personeelsbeleid centraal.

4. Conclusie van de jury

Het Stedelijk Gymnasium Leiden kent twee locaties, Athena met ruim 1100 leerlingen en Socrates met ruim 800 leerlingen. Door de groei van de school waren de grenzen van de mogelijkheden van de huisvesting op één locatie bereikt. De school heeft ervoor gekozen door te groeien met behoud van kleinschaligheid. Om die reden is ze gesplitst in twee kleinschalige scholen. Onder het bestuur vallen nu twee locaties met een eigen BRIN-nummer.

Het Stedelijk Gymnasium Leiden heeft een lange geschiedenis. Als eerste gymnasium in Nederland werd de school in 1838 opgericht als voortzetting van de Latijnse school, waarvan de oudste vermelding dateert uit 1324. De school is in de loop der jaren uitgegroeid tot het grootste gymnasium van Nederland.

Het Stedelijk Gymnasium Leiden heeft een herkenbaar en helder excellentieprofiel. De school wil een zo breed mogelijk excellentieprofiel neerzetten om zo veel mogelijk leerlingen te bereiken die in aanmerking komen voor het gymnasium. Dat doet de school door extra uitdaging te bieden die het onderwijs aantrekkelijk maakt voor de goede leerling. De school maakt het ook mogelijk dat leerlingen die tegen het gymnasiumprofiel aan zitten, de school op een goede manier doorlopen. De school biedt veel extra mogelijkheden ter ondersteuning aan deze groep leerlingen. Ze verzorgt veel steunlessen tot en met de vijfde klas om de leerling met veel persoonlijke aandacht tot een goed resultaat te brengen. Daarbij verlegt de schoolleiding de koers van 'het hebben over resultaten' naar 'waar ligt de uitdaging voor de leerling'.

Met dit excellentieprofiel geeft de school inhoud aan het motto 'Wortels en Vleugels' van het nieuwe schoolplan 2015-2019.

Alles overziende is de jury van oordeel dat het Stedelijk Gymnasium Leiden met locatie Athena en locatie Socrates op basis van de door de jury waargenomen kenmerken en gerapporteerde bevindingen het predicaat Excellente School vwo toekomt.

Bijlage – zelfevaluatie algemene onderwijskwaliteit

Voortgezet onderwijs en praktijkonderwijs

Scholen hebben zichzelf beoordeeld op basis van onderstaande kwaliteitsstandaarden met bijbehorende omschrijving. Scholen kregen het verzoek hun oordeel te waarderen op deze standaarden en dit oordeel te onderbouwen. Deze inbreng is opgenomen in het juryrapport over de school.

1. ONDERWIJSPROCES

1.1 Aanbod

Het aanbod bereidt de leerlingen voor op vervolgonderwijs en samenleving.

De leraren bieden een breed, eigentijds en op de kerndoelen gebaseerd aanbod; het eigenaarschap van het aanbod ligt bij het team. Het is dekkend voor de examenprogramma's. Binnen de kaders van de wet maken zij keuzen in het aanbod, waardoor zij deze afstemmen op de onderwijsbehoeften die kenmerkend zijn voor de leerlingenpopulatie.

De school heeft bovendien een aanbod voor de referentieniveaus taal en rekenen. Het aanbod sluit aan op het niveau van de leerlingen bij binnenkomst van de school en bereidt hen voor op het aanbod bij de start van het vervolgonderwijs. Daar tussenin verdelen de leraren de leerinhouden evenwichtig en in samenhang over de leerjaren en ze geven de leerlingen voldoende tijd om zich het aanbod eigen te maken. Er gaat geen lestijd onnodig verloren en leerlingen benutten het geboden onderwijsprogramma maximaal. Het aanbod draagt bij aan de basiswaarden van de democratische rechtsstaat.

1.2 Zicht op ontwikkeling

De school volgt en analyseert de ontwikkeling van alle leerlingen met als doel het onderwijs voor hen vorm te geven.

De leraren verzamelen voortdurend systematische informatie over de ontwikkeling van hun leerlingen. Zij gaan regelmatig na in welke mate de leerlingen profiteren van het geboden onderwijs en hoe de ontwikkeling van leerlingen verloopt uitgaand van de eigen capaciteiten en ten opzichte van leeftijdgenoten. Wanneer leerlingen het onderwijs niet genoeg lijken te benutten, gaat de school na waar de ontwikkeling stagneert en wat mogelijke verklaringen hiervoor zijn. De leraren gebruiken al deze informatie vervolgens om het onderwijs af te stemmen op de onderwijsbehoeften van zowel groepen leerlingen als individuele leerlingen. De leraren hanteren daarbij een cyclische aanpak.

1.3 Didactisch handelen

Het didactisch handelen van de leraren stelt de leerlingen in staat tot leren en ontwikkeling.

De leraren plannen en structureren hun handelen met behulp van de informatie die zij over de leerlingen hebben, en stimuleren een brede ontwikkeling. Het team handelt op basis van een samenhangend en consistent pedagogisch-didactisch concept.

De leraren zorgen voor effectieve instructies: aansprekend, doelmatig en interactief. Ze geven blijk van hoge verwachtingen en reageren positief op de inbreng van leerlingen, waardoor deze zich ondersteund en uitgedaagd voelen. Bij de instructies en opdrachten gebruiken de leraren passende vakdidactische principes en werkvormen. Ook zorgen zij ervoor dat het niveau van hun lessen past bij het beoogde eindniveau. Zij stemmen de instructies en opdrachten af op de behoeften van groepen en individuele leerlingen, zodat alle leerlingen actief, gemotiveerd en betrokken zijn en de beschikbare tijd effectief besteden. Tijdens de (leer)activiteiten gaan de leraren na of de leerlingen de leerstof en de opdrachten begrijpen. Daarbij geven de leraren de leerlingen directe en individuele feedback op hun werken en leren.

1.4 Ondersteuning

Leerlingen die dat nodig hebben, ontvangen extra aanbod en ondersteuning.

De school heeft voor leerlingen met bijzondere ondersteuningsbehoeften extra aanbod en begeleiding gepland. Deze ondersteuning is gericht op het (ontwikkelings)perspectief van de

leerling. Voor de leerlingen die structureel onderwijsaanbod krijgen op een ander niveau dan de leeftijdsgroep of extra bekostigd worden vanuit het samenwerkingsverband, stelt de school een (ontwikkelings)perspectief op. De school evalueert regelmatig of de extra ondersteuning het gewenste effect heeft en stelt deze zo nodig bij.

2. SCHOOLKLIMAAT & VEILIGHEID

2.1 Schoolklimaat

De school kent een ambitieus en stimulerend klimaat.

De schoolleiding en de leraren creëren een stimulerend en ambitieus pedagogisch en didactisch klimaat. Er zijn duidelijke regels en er heerst een voorspelbaar en betrouwbaar positief klimaat waarin afspraken nagekomen worden. Schoolleiding en leraren kennen een focus op persoonlijke ontwikkeling en leren, waarin alle leerlingen gezien worden en zich betrokken voelen bij de schoolgemeenschap. Het schoolklimaat is ondersteunend voor de cognitieve en sociale ontwikkeling. Voor elke leerling is een leraar beschikbaar die zijn/haar ontwikkeling volgt en aanspreekpunt is bij problemen (mentor).

2.2 Veiligheid

Schoolleiding en leraren waarborgen een veilige, respectvolle en betrokken omgeving voor leerlingen en leraren.

Schoolleiding en leraren waarborgen de veiligheid van de school en de omgeving voor alle leerlingen en het personeel. Leerlingen, leraren, schoolleiding en overig personeel gaan respectvol en betrokken met elkaar om. De leraren brengen leerlingen sociale competenties bij en tonen voorbeeldgedrag. Schoolleiding en leraren voorkomen pesten, agressie en geweld in elke vorm en treden zo nodig snel en adequaat op. De school heeft daarvoor een veiligheidsbeleid gericht op het voorkomen, registreren, afhandelen en evalueren van incidenten. Het beleid voorziet ook in een regelmatige meting van de veiligheidsbeleving van de leerlingen en het personeel. De school heeft een vertrouwenspersoon. Alle betrokkenen kennen dit beleid.

3. KWALITEITSZORG EN AMBITIE

3.1 Evaluatie en verbetering

De school heeft vanuit haar maatschappelijke opdracht ambities en doelen geformuleerd, evalueert regelmatig de realisatie en verbetert op basis daarvan systematisch haar onderwijs.

De school weet – rekening houdend met haar maatschappelijke opdracht en kenmerken van de leerlingenpopulatie – waarin zij zich wil onderscheiden, c.q. profileren, en heeft daaruit toetsbare doelen afgeleid voor de korte en middellange termijn. De kwaliteitszorg heeft in elk geval betrekking op de resultaten, het onderwijsproces waaronder het aanbod, het schoolklimaat en de veiligheid. De schoolleiding en de leraren beoordelen systematisch maatregelen en instrumenten om te waarborgen dat het personeel bekwaam is en deze bekwaamheid onderhoudt. De school betreft onafhankelijke deskundigen en belanghebbenden bij deze beoordeling en analyseert de relatie tussen de resultaten en de financiële voorzieningen en wettelijke vereisten. De evaluaties leiden tot toegankelijke managementinformatie. Waar nodig voert de school planmatig verbeteringen door die voldoende ambitieus zijn en aansluiten bij de evaluaties.

3.2 Kwaliteitscultuur

De school kent een professionele kwaliteitscultuur en functioneert transparant en integer.

Het beleid van de school om haar visie op de onderwijskwaliteit en ambities te realiseren, wordt door de leraren breed gedragen. Er is een grote bereidheid om gezamenlijk het onderwijs te verbeteren. Het bestuur en de schoolleiding vertonen onderwijskundig leiderschap en kwaliteitsbewustzijn. Er wordt gehandeld vanuit een duidelijke verantwoordelijkheidsverdeling tussen alle geledingen in de instelling.

De schoolleiding, leraren en het ondersteunend personeel werken gezamenlijk aan een voortdurende verbetering van hun professionaliteit. Leraren en andere betrokkenen bij de school werken resultaatgericht, zijn aanspreekbaar op gemaakte afspraken en zijn zich bewust van de effecten van hun handelen op de onderwijskwaliteit en op de ontwikkeling van de leerlingen. De

school werkt vanuit een transparante en integere cultuur waarin sprake is van zichtbaar zorgvuldig handelen.